Μελέτη επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία

του νέου Νόμου 5094/2024 και την εγκατάσταση & λειτουργία στην Ελλάδα παραρτημάτων αλλοδαπών Πανεπιστημίων – Απρίλιος 2025

Τάσεις & προοπτικές της Ανώτατης εκπαίδευσης

Ο αριθμός των φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάσουν εκτός της χώρας τους (6,9 εκατομμύρια το 2022), αυξάνεται παγκοσμίως.

Πολλές χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστραλία, η Κίνα, η Ολλανδία, η Κύπρος και η Βουλγαρία, έχουν αναγάγει την τριτοβάθμια εκπαίδευση σε «όχημα» οικονομικής ανάπτυξης, ενώ οι εν λόγω χώρες πετυχαίνουν παράλληλα και την ενίσχυση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης. Στις χώρες αυτές, αλλά και άλλες, καταφεύγουν ~40.000 Έλληνες για τις σπουδές τους.

6,9 εκατ. αλλοδαποί φοιτητές παγκοσμίως

40.000 Έλληνες σπουδάζουν στο εξωτερικό

Νόμος 5094/24

Ο Νόμος αποσκοπεί στην ενδυνάμωση του ρόλου και λειτουργίας των ΑΕΙ ενώ παράλληλα προβλέπει την εγκατάσταση και λειτουργία Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΝΠΠΕ). Η ίδρυση ΝΠΠΕ στη χώρα αποσκοπεί στη ***διεύρυνση των πανεπιστημιακών ευκαιριών***, τη ***διατήρηση του φοιτητικού πληθυσμού εντός της χώρας*** και την ***προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών***. Έως 31/3/2025 κατατέθηκαν 12 αιτήσεις για την ίδρυση ΝΠΠΕ.

Αριθμός ΝΠΠΕ και φοιτητές

Για το ακαδημαϊκό έτος 2025/26 και 2026/27 έχουν αιτηθεί 12 και 1 ΝΠΠΕ, αντίστοιχα. Το 2026/27, αναμένονται 2 νέες αιτήσεις ΝΠΠΕ, ενώ για τα υπόλοιπα έτη εκτιμάται η κατάθεση 1 νέας αίτησης ΝΠΠΕ ανά έτος.

58.794
Φοιτητές

Βάσει των ανωτέρω, ο αριθμός των φοιτητών το 5ο έτος μπορεί να ανέλθει στους ~58.800 εκ των οποίων ~16.400 θα προέρχονται από το εξωτερικό, φτάνοντάς το 28% επί του συνόλου του φοιτητικού πληθυσμού στη βάση σχετικών παραδειγμάτων και του εξωτερικού.

16.392
Αλλοδαποί Φοιτητές

12 ΝΠΠΕ για το έτος 2025/26 που αναμένεται να γίνουν **18** το έτος 2029/30

28% των φοιτητών στο 5ο έτος αναμένεται να είναι αλλοδαποί φοιτητές

Μελέτη οικονομικών επιπτώσεων

Η συνολική επίπτωση, σε βάθος 5ετίας, από τη μεταρρύθμιση του Ν. 5094 στην ελληνική οικονομία εξετάζεται σε 4 «Κύματα»:

Κύμα 1: Επιπτώσεις από την εγκατάσταση και λειτουργία των ΝΠΠΕ (κεφαλαιουχικές & λειτουργικές δαπάνες των ΝΠΠΕ)

Κύμα 2: Επιπτώσεις από την κατανάλωση φοιτητών & επισκεπτών των αλλοδαπών φοιτητών

Κύμα 3: Δυνητικές επιπτώσεις επενδύσεων τρίτων (κατασκευή εστιών)

Κύμα 4: Επιπλέον αναπτυξιακά οφέλη

Σε βάθος 5ετίας, από τα Κύματα 1-3, σωρευτικά, αναμένεται να δημιουργηθεί αξία €10,2 δισ. σε όρους παραγόμενου προϊόντος, να σημειωθούν €1,9 δισ. κρατικά έσοδα, ενώ το 5ο έτος αναμένεται να συντηρούνται ~73.500 θέσεις εργασίας (FTEs).

Η συνεισφορά στο ετήσιο ΑΕΠ μπορεί να φτάνει έως 0,7% στην 5ετία (€2,1 δισ.), ενώ περεταίρω αύξηση των φοιτητών στις 100 χιλ. στη 10ετία μπορεί να συνεισφέρει έως 1,5% (€5,7 δισ) στο ετήσιο ΑΕΠ.

€10,2 δισ. σε όρους παραγόμενου προϊόντος

€1,9 δισ. Κρατικά έσοδα

έως **0,7%** συνεισφορά στο ετήσιο ΑΕΠ σε βάθος πενταετίας

έως **1,5%** Συνεισφορά στο ετήσιο ΑΕΠ σε βάθος δεκαετίας

Επιπλέον αναπτυξιακά οφέλη

Τα ΝΠΠΕ μπορούν να αναχαιτίσουν τη διαρροή επιστημονικού δυναμικού (brain drain), να αποτελέσουν ευκαιρία **επαναπατρισμού ακαδημαϊκών**, να συμβάλλουν στην ενίσχυση **ανθρωπίνου δυναμικού,** αντιμετωπίζοντας τα σημαντικά κενά στη ζήτηση εργασίας που υπάρχουν σήμερα, αλλά και να συμβάλουν στην μόνιμη εγκατάστασή τους στην Ελλάδα.

Σημαντική αναμένεται να είναι η **βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών** από την αποτροπή εκροής δαπανών Ελλήνων για σπουδές στο εξωτερικό και την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών. Εκτιμάται δυνητική αποτροπή εκροής έως €1,2 δισ. ανά έτος από 40.000 Έλληνες που σπουδάζουν στο εξωτερικό και δυνητική εισροή έως €286 εκατ. μετά από 5 έτη από την προσέλκυση 16.400 αλλοδαπών φοιτητών

Δυνητική αποτροπή εκροής έως **€1,2** δισ. ανά έτος

Δυνητική εισροή έως **€286** εκατ. μετά από 5 έτη